

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 264.086 van 8 september 2025
in de zaak A. 238.720/VII-41.962**

In zake : XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Bobber Loos
 kantoor houdend te 2060 Antwerpen
 Rotterdamstraat 53
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE
VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN
kantoor houdend te 1070 Brussel
Ernest Blerotstraat 39

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 22 maart 2023, strekt tot de cassatie van arrest nr. 285.003 van 16 februari 2023 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 15.388 van 5 mei 2023.

Verzoeker heeft een toelichtende memorie ingediend.

Adjunct-auditeur Nino Vermeire heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 februari 2025.

Kamervoorzitter Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Anissa Boujdaini, die *loco* advocaat Bobber Loos verschijnt voor verzoeker, is gehoord.

Adjunct-auditeur Nino Vermeire heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Uit het bestreden arrest blijkt dat verzoeker op 25 augustus 2020 een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend.

De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen neemt op 25 augustus 2022 een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en tot weigering van de subsidiaire beschermingsstatus (hierna: de aanvankelijk bestreden beslissing).

Op 3 oktober 2022 tekent verzoeker tegen de voornoemde weigeringsbeslissing beroep aan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Met een arrest van 16 februari 2023 beslist de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat verzoeker niet wordt erkend als vluchteling en dat hem de subsidiaire beschermingsstatus wordt geweigerd. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

4. Verzoeker werpt in een enig middel, dat hij in de toelichtende memorie herhaalt, de schending op van de artikelen 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 ‘betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’ (hierna: vreemdelingenwet), van de artikelen 3 en 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: EVRM) en van de jurisdictionele motiveringsplicht, vervat in artikel 149 van de Grondwet.

5. In een eerste middelonderdeel acht verzoeker de jurisdictionele motiveringsplicht, vervat in artikel 149 van de Grondwet, geschonden omdat in het bestreden arrest niet wordt geantwoord op drie argumenten die verzoeker had uitgewerkt op basis van objectieve landeninformatie over Afghanistan, dan wel het gebrek hieraan.

Ten eerste heeft verzoeker voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen opgeworpen dat er onvoldoende objectieve en betrouwbare informatie beschikbaar is over de actuele veiligheidssituatie in Afghanistan en het risico op vervolging voor uit het Westen terugkerende Afghanen. Hij heeft daartoe verwezen naar de nota van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen (hierna: UNHCR) van februari 2022,

waarin wordt opgeroepen voorlopig geen beslissingen te nemen in asioldossiers waarin niet kan worden vastgesteld of de betrokkene nood heeft aan bescherming in de zin van het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951, omwille van het gebrek aan betrouwbare informatie over Afghanistan. Verder heeft verzoeker zich gesteund op de kritische analyse van vzw Nansen en besloten dat een bijzonder hoge bewijslast rust op de asielinstanties indien zij in afwijking van voormeld advies van de UNHCR negatieve beslissingen willen nemen in asioldossiers van Afghanen. Er moet immers meer gewicht worden toegekend aan de richtlijnen van de UNHCR dan aan de door de verwerende partij gebruikte COI. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen beantwoordt verzoekers kritiek op de gehanteerde bronnen niet doch steunt zich uitsluitend op de door verzoeker bekritiseerde bronnen om tot het bestreden arrest te komen. Niettegenstaande de vaststelling in het bestreden arrest dat de rapporten van het Asielagentschap van de Europese Unie (hierna: EUAA) erkennen dat het verzamelen van informatie over Afghanistan sinds de machtsovername door de taliban gepaard gaat met verschillende uitdagingen, wordt in het bestreden arrest geen rekening gehouden met de nota van de UNHCR, doch enkel met de bronnen van het EUAA. Ondanks de moeilijkheden bij de informatiegaring, oordeelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat er voldoende informatie beschikbaar is om te kunnen besluiten dat het veilig genoeg is voor verzoeker om terug te keren. Indien de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen echter rekening had gehouden met zijn kritiek, bestond er volgens verzoeker een reële kans dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen tot een ander besluit zou zijn gekomen.

Een tweede volgens verzoeker onbeantwoord gebleven argument betreft verzoekers zes specifieke kritieken op de door het EUAA voorgestelde parameters om het risico op vervolging te beoordelen voor uit het Westen terugkerende Afghanen. Het bestreden arrest houdt geen rekening met deze kritieken en legt ook niet uit waarom er geen rekening mee wordt gehouden. Nochtans acht verzoeker de kans reëel dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, indien hij verzoekers kritiek in aanmerking had

genomen, een andere, meer terughoudende en voorzichtige invulling zou hebben gegeven aan de parameters van het EUAA. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zou dan concluderen dat het risico op vervolging voor verzoeker te groot is, hetzij vaststellen dat er onvoldoende actuele informatie beschikbaar is om op basis van de parameters van het EUAA te kunnen oordelen of een terugkeer naar Afghanistan mogelijk is.

Ten derde is verzoeker voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen uitgebreid ingegaan op het feit dat vanuit Europa terugkerende verwesterde Afghanen gevaar lopen te worden geviséerd door de taliban. Volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen blijkt uit de aanwezige informatie niet dat de negatieve perceptie van terugkeerders op zich aanleiding zou geven tot daden van vervolging, doch zijn er individuele kenmerken nodig die verzoeker niet heeft. Verzoeker stelt dat in de motivering van het bestreden arrest een verkeerde voorstelling wordt gemaakt van hetgeen hij daarover heeft aangevoerd in zijn beroepschrift en van de informatie waarop hij zich heeft beroepen. Verzoeker wijst er in een eerste punt op dat het risico voor de onderscheiden groepen van terugkeerders erg verschilt en dat de objectieve landeninformatie die hij aanvoerde betrekking heeft op afgewezen asielzoekers die terugkeren uit Europa en net om die reden een doelwit van vervolging vormen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen maakt niet het gevraagde onderscheid tussen de verschillende risicogroepen van terugkeerders. Verzoeker wijst in een tweede punt erop dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen twee risicogroepen alleszins door elkaar haalt door te laten uitschijnen dat verzoeker heeft aangevoerd een risico te lopen omwille van daadwerkelijke verwestering en niet zozeer omwille van gepercipieerde of toegeschreven verwestering. De gehanteerde maatstaf van “persoonlijk uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen” is volgens verzoeker van toepassing op daadwerkelijke verwestering en niet op gepercipieerde verwestering. Toegeschreven verwestering uit zich dus niet zozeer door gedragingen of kenmerken, laat staan onveranderlijke, maar is het gevolg van het vertrek naar een westers land op zich. De vraag is bijgevolg of verzoeker identificeerbaar is als

iemand die terugkomt uit het Westen als afgewezen asielzoeker of niet, en of daar een risico uit voortvloeit. Verzoeker heeft erop gewezen dat voor dit risico de vraag niet doorslaggevend is of hij effectief ingrijpend is veranderd, maar enkel of hij naar Europa is gevlucht. Verzoeker stelt dat elke Afghaan die terugkeert uit Europa het risico loopt om als politiek-religieuze verrader te worden beschouwd, niet dat elke Afghaan die terugkeert uit Europa als dusdanig zal worden beschouwd. Het gaat dus om een risico. Verzoeker heeft ook laten gelden dat een dergelijke terugkeerder als politiek-religieuze verrader kan worden aanzien omwille van zijn vlucht naar Europa, niet omwille van persoonlijke uiterst moeilijk te veranderen of te verhullen kenmerken. Ook daar legt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zonder rechtvaardiging de lat hoger. Verzoeker is het dan ook niet eens met de beoordeling dat uit de beschikbare landeninformatie niet zou blijken dat het loutere feit te zijn gevlucht uit Afghanistan en om bescherming te hebben gevraagd in Europa, kan volstaan opdat hem politiek-religieus verraad (verwestering) zou worden toegeschreven. Hij heeft in zijn beroepschrift op het exacte risico gewezen en zijn stelling onderbouwd met wetenschappelijk onderzoek en landeninformatie, waarvan de asielinstanties niet aantonen dat ze niet zou kloppen, niet van toepassing zou zijn dan wel niet correct geciteerd of geïnterpreteerd zou zijn door verzoeker. Verzoeker heeft in zijn beroepschrift ook een anonieme bron bekritiseerd omdat ze anoniem is, niet verduidelijkt op welke gegevens haar subjectieve indruk berust, noch of deze indruk ook betrekking heeft op mensen die niet naar Europa zijn gegaan om er internationale bescherming te vragen, dan wel enkel op deze laatste groep. Verzoeker wijst in een derde punt erop dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen eraan voorbijgaat dat hij wel degelijk als terugkeerder identificeerbaar is en dat te verwachten valt dat het binnen de mogelijkheden van de taliban valt om deze duidelijk identificeerbare en lokaliseerbare groep van terugkeerders of een deel ervan te ondervragen. Verzoeker acht de stelling in het bestreden arrest dat de taliban niet over de nodige infrastructuur zou beschikken om identificatie en controle uit te voeren, onredelijk en alleszins niet onderbouwd. Het bestreden arrest is ook tegenstrijdig gemotiveerd waar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen enerzijds de taliban niet in staat acht terugkeerders op te sporen en te controleren en anderzijds informatie toevoegt

waaruit zou blijken dat de taliban door hun lokale aanwezigheid heel goed weten wie terugkeert en wie niet. Verzoeker heeft in zijn beroepschrift aangevoerd dat de taliban de grenzen scherp bewaken en dat hij bij terugkeer in het oog zal springen en vatbaar zal zijn voor ondervraging en foltering. Verzoeker stelt zich in een vierde punt de vraag of “de daden die personen wiens asielaanvraag werd afgewezen in Europa en terugkeren naar Afghanistan riskeren te ondergaan bij terugkeer daden van vervolging uitmaken”. Verzoeker heeft aangegeven dat ongeveer 90% van de terugkeerders reeds voor de machtsovername met geweld werd geconfronteerd en hij heeft verwezen naar informatie van november 2021 van het EUAA waaruit blijkt dat wie als verwesterd wordt beschouwd, kan worden blootgesteld aan daden van vervolging. Wanneer hij bij een terugkeer naar Afghanistan – op de luchthaven, aan een controlepost dan wel bij de lokale taliban in het dorp – zal worden geïdentificeerd als terugkeerder, vreest verzoeker dan ook ondervraagd en mishandeld te worden. Verzoeker besluit dat hij het risico voor afgewezen verzoekers om internationale bescherming die van Europa terugkeren naar Afghanistan in kaart heeft gebracht en gedocumenteerd en dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen daar geen bevredigend en inhoudelijk antwoord op geeft.

6. In een tweede middelonderdeel acht verzoeker de jurisdictionele motiveringsplicht geschonden doordat het bestreden arrest enkele interne tegenstrijdigheden vertoont.

Zo stelt het bestreden arrest in het licht van de beoordeling of “verwesterde Afghanen” als een specifieke sociale groep kunnen worden beschouwd in de zin van art. 48/3, § 4, d), van de vreemdelingenwet, dat zij geen gemeenschappelijke identiteit hebben die in de directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd, hetgeen volgens verzoeker niet te rijmen valt met de vaststelling in het bestreden arrest dat “Afghanen die uit Europa terugkeren naar Afghanistan [...] door de taliban of de maatschappij met argwaan [kunnen] worden bekeken en kunnen worden geconfronteerd met stigmatisering of uitstoting”.

Verzoeker leest een tweede tegenstrijdigheid, namelijk betreffende het risico op vervolging voor Afghanen die terugkeren naar Afghanistan nadat zij in het Westen hebben verbleven. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen oordeelt enerzijds dat “uit objectieve landeninformatie in het rechtsplegingsdossier [...] niet [blijkt] dat in het algemeen gesteld kan worden dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen. Immers, niet elke Afghaan die uit Europa terugkeert zal worden beschouwd als verwesterd omwille van persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen”. Hij overweegt anderzijds dat “dit [...] niet weg[neemt] dat beschermingsverzoeken van Afghanen die terugkeren uit het Westen met de nodige voorzichtigheid moeten worden beoordeeld in het licht van het voorgaande”. Verzoeker ziet niet hoe de eerste rechter met zoveel zekerheid kan stellen dat “[n]iet elke Afghaan die terugkeert uit Europa zal worden beschouwd als verwesterd” terwijl verder omwille van onduidelijkheid en een gebrek aan informatie wordt toegegeven “dat beschermingsverzoeken van Afghanen die terugkeren uit het Westen met de nodige voorzichtigheid moeten worden beoordeeld”. Hij vindt deze stellingen onverzoenbaar met elkaar. Indien onduidelijk is wat er met uit het Westen terugkerende Afghanen gebeurt, dan moet deze onduidelijkheid in twee richtingen gelden. Door die onduidelijkheid kan niet met zekerheid worden gesteld dat (alle of een deel van de) terugkerende Afghanen als verwesterd zullen worden beschouwd omwille van hun verblijf in Europa, noch dat zij niet als verwesterd zullen worden beschouwd.

7. In een derde middelonderdeel wijst verzoeker erop dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet ingaat op de vraag of verwesterde Afghanen en terugkeerders al dan niet een sociale groep vormen in de zin van artikel 48/3, § 4, d), van de vreemdelingenwet. Voor verwesterde Afghanen moet voldaan zijn aan twee voorwaarden, namelijk dat zij een kenmerk delen dat voor hun identiteit of morele integriteit zo fundamenteel is dat niet kan worden verwacht dat zij dit opgeven en dat zij een eigen identiteit hebben die in hun directe omgeving als

afwijkend wordt beschouwd. Volgens het bestreden arrest is aan geen van beide voorwaarden voldaan.

Door te besluiten dat “verwesterde Afghanen” geen specifieke sociale groep uitmaken vermits de groep te divers is, geeft het bestreden arrest een verkeerde interpretatie aan de voormelde eerste voorwaarde uit artikel 48/3, § 4, d), van de vreemdelingenwet. Dat een groep divers is, sluit volgens verzoeker niet uit dat de leden ervan een kenmerk delen dat zo fundamenteel is dat niet kan worden verwacht dat zij dit opgeven. Het gemeenschappelijke kenmerk bestaat er bij “verwesterde Afghanen” in dat zij gebruik hebben kunnen maken van de vrijheden die aanwezig zijn in een westers land zoals België en zij zich aldus hebben kunnen ontplooien en ontwikkelen op een manier die niet mogelijk is in Afghanistan. Het is eigen aan het gebruikmaken van die vrijheid dat dit verschillende resultaten oplevert en dat de bekomen resultaten het gevolg zijn van verschillende motieven en oorzaken, alsook dat de uiteindelijke ontwikkeling of ontplooiing bij de ene minder verregaand is dan bij de andere. Nochtans neemt dit niet weg dat zij wel allen een kenmerk delen waarvan niet kan worden verwacht dat zij dit opgeven, namelijk de overtuiging dat elke mens over een aantal fundamentele mensenrechten beschikt waaraan slechts in uitzonderlijke gevallen kan worden getornd en waarvan hij kan gebruikmaken. De diversiteit kan volgens verzoeker dus geen argument zijn om te besluiten tot het al dan niet bestaan van een specifieke sociale groep. De motivering in het bestreden arrest faalt derhalve naar recht.

Om te oordelen dat de tweede voorwaarde voor een “specifieke sociale groep” evenmin is vervuld, wijst de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen erop dat “verwesterde Afghanen” hun eigenheid behouden en dat een andere uitdrukking wordt gegeven aan hun re-integratie in Afghanistan. Deze argumenten zijn volgens verzoeker naast de kwestie en bieden geen verduidelijking met betrekking tot de vraag of “verwesterde Afghanen” in Afghanistan in hun directe omgeving als afwijkend worden beschouwd. “Verwesterde Afghanen” zullen als afwijkend worden beschouwd omwille van hun gemeenschappelijke overtuiging

en de manifestatie van die overtuiging dat ieder mens individuele vrijheden heeft waaraan slechts uitzonderlijk, in het algemeen belang, kan worden getornd. Verzoeker herinnert ook aan de interne tegenstrijdigheid in het bestreden arrest die hij heeft uiteengezet in het tweede middelonderdeel.

Tot slot acht verzoeker het “zinnig” om twee prejudiciële vragen opnieuw te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de reikwijdte van het begrip “specifieke sociale groep” in artikel 10.1, d), van richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ‘inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking)’ (hierna: richtlijn 2011/95) Het gaat om vragen in een Nederlandse zaak die echter werden ingetrokken door de verwijzende rechter.

8. In een vierde middelonderdeel acht verzoeker de jurisdictionele motiveringsplicht geschonden. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen haalt de richtlijnen van het EUAA aan die gelden bij de inschatting of een Afghaan het risico loopt om als verwesterd te zullen worden beschouwd, doch het gebied van herkomst wordt volledig buiten beschouwing gelaten en de drempel van de jurisdictionele motiveringsplicht wordt niet bereikt met de motivering omtrent de parameters van verzoekers leeftijd en de duur van zijn verblijf in een westers land. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen beoordeelt verzoekers risico om als verwesterd te worden beschouwd op grond van een verkeerd referentiekader. Door de machtsovername van de taliban zijn de omstandigheden fundamenteel gewijzigd en gelden niet langer de waarden en normen waarmee verzoeker is opgegroeid, doch wel de waarden en normen die de taliban hanteert. Verzoeker zou moeten terugkeren naar een land waar volgens het bestreden arrest een repressief regime van kracht is dat hij nooit heeft gekend. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen beantwoordt niet verzoekers specifieke vrees voor vervolging door het talibanregime omwille van zijn toegeschreven verwestering en

hij houdt geen rekening met de veranderde omstandigheden, waaronder dat repressieve regime.

9. In een vijfde middelonderdeel richt verzoeker zich tegen de beoordeling in het bestreden arrest van de humanitaire en socio-economische situatie in Afghanistan in het licht van artikel 48/4 van de vreemdelingenwet. Met verwijzing naar het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) van 28 juni 2011 in de zaken 8319/07 en 11449/07, *Sufi en Elmi tegen het Verenigd Koninkrijk*, (hierna: het arrest *Sufi en Elmi*) brengt verzoeker in herinnering dat deze beoordeling dient te gebeuren aan de hand van de vraag of de huidige algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan overwegend is veroorzaakt door gedragingen van de partijen in het conflict. Verzoeker merkt op dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dit criterium in het bestreden arrest wel aanvaardt als relevant toetsingscriterium doch er in de loop van zijn analyse bijkomende voorwaarden aan toevoegt.

Verzoeker zet eerst uiteen dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen lijkt te eisen dat de humanitaire omstandigheden overwegend de verantwoordelijkheid zijn van één specifieke actor, omdat volgens het bestreden arrest “na een zorgvuldige lezing van alle objectieve landeninformatie die ter beschikking wordt gesteld door beide partijen, [...] niet [kan] worden vastgesteld dat een specifieke actor overwegend, laat staan als enige, verantwoordelijk is voor de humanitaire omstandigheden in Afghanistan, ook niet na de machtsovername door de taliban in augustus 2021”. In het voornoemde arrest van het EHRM is nochtans sprake van “partijen in het conflict” of “derden”, zodat de precaire humanitaire omstandigheden ook kunnen worden veroorzaakt door meerdere actoren. In het bestreden arrest wordt verder geoordeeld dat “uit de beschikbare landeninformatie niet [blijkt] dat de taliban maatregelen zouden hebben getroffen om de humanitaire situatie te doen verslechteren, bijvoorbeeld door humanitaire hulp te blokkeren”. Hierin leest verzoeker een tweede bijkomende vereiste die door het bestreden arrest in strijd met het arrest *Sufi en Elmi* wordt gesteld, met name de vraag of het doel van het handelen of nalaten van

de taliban ertoe strekt de humanitaire situatie te doen verslechteren. Nochtans blijkt uit het arrest *Sufi en Elmi* dat de ernstige schade niet uitsluitend het gevolg moet zijn van opzettelijk handelen of nalaten van de betrokken actoren. Verder kan van verzoeker niet worden verlangd dat hij aantoonbaar persoonlijk te worden gevisieerd of te behoren tot een groep van personen die worden gevisieerd door de taliban of een andere actor. Ook dit betreft een bijkomende voorwaarde die in het bestreden arrest wordt opgelegd. Tot slot laat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de sancties en economische acties, opgelegd door buitenlandse regeringen en internationale instellingen, alsmede de motieven voor het opleggen ervan, buiten beschouwing omdat daarbij geen sprake zou zijn van opzettelijk handelen of nalaten, specifiek gericht tegen de Afghaanse bevolking. Door deze specifieke gerichtheid te vereisen, legt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen volgens verzoeker nog een bijkomende voorwaarde op.

10. In de toelichtende memorie herhaalt verzoeker het middel. Inzake het derde middelonderdeel acht verzoeker het nog “zinnig” om de prejudiciële vragen over de reikwijdte van het begrip ‘specifieke sociale groep’ in het kader van verwestering, die werden gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak C-456/21, *E. en F. tegen Nederland* doch intussen werden ingetrokken door de verwijzende rechter, opnieuw effectief voor te leggen aan dat Hof.

Beoordeling

Algemeen

11. De door artikel 149 van de Grondwet aan de rechter en door artikel 39/65 van de vreemdelingenwet specifiek aan de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen opgelegde verplichting om zijn rechterlijke uitspraak te motiveren heeft het karakter van een vormvereiste. Een uitspraak is gemotiveerd in de zin van de voornoemde bepalingen wanneer de rechter duidelijk en ondubbelzinnig de redenen uiteenzet die hem ertoe brengen die beslissing te

nemen. Om te voldoen aan de jurisdictionele motiveringsplicht is het niet relevant of die motieven in rechte of in feite juist zijn. Alleen een gemis aan motivering of daarmee gelijkgestelde gevallen, zoals tegenstrijdigheid in de motieven, maken een schending uit van de voormelde bepalingen. Wanneer de motivering een verkeerde gevolgtrekking in rechte maakt, kan dit een schending van de wet uitmaken, maar is er nog geen sprake van een motiveringsgebrek. De rechterlijke motiveringsverplichting houdt niet in dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen moet antwoorden op elk argument dat tot staving of weerlegging van een middel is aangevoerd, maar dat geen afzonderlijk middel of afzonderlijke weerlegging vormt.

Eerste middelonderdeel

12. Volgens verzoeker wordt in het bestreden arrest zijn kritiek niet beantwoord betreffende het gebrek aan informatie over de toestand in Afghanistan en betreffende de bewijswaarde van de UNHCR-nota van februari 2022.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geeft in punt 2.1 van het bestreden arrest verzoekers standpunt weer in verband met het gebrek aan informatie over de huidige situatie in Afghanistan en hij somt in de punten 3.1 en 3.2 de door de partijen overgelegde stukken op. In punt 4.3 van het bestreden arrest beantwoordt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verzoekers standpunt over de voorhanden zijnde informatie als volgt:

“Verzoeker werpt het gebrek aan objectieve en betrouwbare informatie over de situatie in Afghanistan op. In dit verband verwijst verzoeker ook naar de UNHCR “*Guidance note*” van februari 2022 waarin wordt opgeroepen om beslissingen inzake asioldossiers op te schorten en geen negatieve beslissingen te nemen.

De verwerende partij heeft bij aanvullende nota van 15 december 2022 evenwel de beschikbare objectieve landeninformatie inmiddels geactualiseerd en aangevuld. De Raad betwist niet dat de machtsovername door de taliban een impact heeft gehad op de aanwezigheid van bronnen in het land en op de mogelijkheid om verslag uit te brengen. Zo blijkt er dat, in vergelijking met de periode voor de machtsovername waarin bijzonder veel bronnen en organisaties in Afghanistan actief waren en over de

veiligheidssituatie rapporteerden, heden minder gedetailleerde en betrouwbare informatie over de situatie in het land voorhanden is. Ook de rapporten van EUAA van augustus 2022 erkennen dat ze sinds de machtsovername door de taliban met verschillende uitdagingen worden geconfronteerd in het verzamelen en controleren van informatie over Afghanistan. Evenwel blijkt duidelijk dat de berichtgeving uit en over Afghanistan niet is gestopt, dat tal van bronnen nog steeds beschikbaar zijn en dat nieuwe bronnen zijn verschenen, zoals wordt geattesteerd door de voorgelegde landeninformatie. Bij het opstellen van de rapporten heeft EUAA daarenboven zowel gebruik gemaakt van informatie afkomstig van gouvernementele als niet-gouvernementele (internationale) organisaties. Bovendien zijn verschillende gezaghebbende experts, analisten en (internationale) instellingen de situatie in het land blijven opvolgen en rapporteren zij over gebeurtenissen en incidenten. Er kan dan ook worden besloten dat er in deze stand van zaken voldoende informatie voorhanden is over de actuele situatie in Afghanistan om over te gaan tot een beoordeling van Afghaanse beschermingsverzoeken. Aldus is de huidige situatie niet vergelijkbaar is met de situatie eind 2021 en begin 2022, die het uitgangspunt vormde voor de UNHCR “*Guidance note*” van februari 2022.

Dit standpunt wordt overigens ook bijgetreden door andere Europese lidstaten zoals blijkt uit de Eurostatcijfers die verzoeker voegt bij zijn aanvullende nota. Deze Eurostat-cijfers geven aan dat in de EU-lidstaten beslissingen worden genomen inzake Afghaanse beschermingsverzoeken, zowel positief als negatief, en dit ondanks de oproep van UNHCR in de *Guidance note* van februari 2022.

Dat UNHCR in het kader van een intervisie van NANSSEN heeft verklaard vast te houden aan zijn standpunt van februari 2022 omdat er te weinig informatie voorhanden zou zijn om een duidelijk beeld te krijgen van de situatie in Afghanistan, neemt niet weg dat de Raad in zijn beoordeling rekening houdt met de uitdagingen waarmee verschillende organisaties worden geconfronteerd in hun bronnenonderzoek, zoals hierna zal blijken. Het volstaat echter niet dat verzoeker deze pijnpunten nogmaals benadrukt, zonder *in concreto* aan te tonen dat de gehanteerde landeninformatie niet zou toelaten om over te gaan tot de beoordeling van beschermingsverzoeken van Afghaanse onderdanen.

Waar verzoeker nog stelt dat meer waarde moet worden gehecht aan de UNHCR *Guidance Note* van februari 2022 dan aan de EUAA “*Country Guidance*” herinnert de Raad eraan dat zowel de richtlijnen van UNHCR als de gemeenschappelijke analyse en richtsnoeren van de EUAA niet bindend zijn. Artikel 11, lid 3 van de Verordening 2021/2303/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2021 inzake het Asielagentschap van de Europese Unie en tot intrekking van Verordening nr. 439/2010/EU houdt wel volgende verplichting in: ‘Bij de beoordeling van verzoeken om internationale bescherming houden de lidstaten rekening met de gemeenschappelijke analyse en richtsnoeren, onverminderd hun bevoegdheid om te besluiten op individuele verzoeken om internationale bescherming.’

Ten slotte merkt de Raad op dat de richtlijnen van UNHCR en de gemeenschappelijke analyse en richtsnoeren van de EUAA de asielinstanties niet ontslaan van hun verplichting om, conform artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU, over te gaan tot een volledig en *ex nunc* onderzoek van zowel de feitelijke als juridische gronden. De Raad zal zich laten leiden door de meest recente landeninformatie, *in casu* bestaande uit diverse bronnen, die zich in het rechtsplegingsdossier bevindt en hem door beide partijen wordt aangereikt.”

Om het risico op vervolging beter te kunnen inschatten, maakt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in punt 5.5.2 van het bestreden arrest op grond van “de objectieve landeninformatie in het rechtsplegingsdossier die door beide partijen werden bijgebracht”, een uitgebreide analyse van de situatie voor terugkeerders uit Europa. Telkens met verwijzing naar concrete landeninformatie, gaat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in op de gevolgen van de machtsovername door de taliban voor de sharia, de handhaving van een breed gamma aan richtlijnen door het *Ministry for Propagation of Virtue and Prevention of Vice* (hierna: MPVPV), de controleposten, de aanwezigheid van de taliban op sociale netwerken en de controle van telefoons, het beeld dat talibansympathisanten hebben van personen die Afghanistan verlieten en de perceptie van terugkeerders in Afghanistan. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen besluit dat uit objectieve landeninformatie niet blijkt dat in het algemeen kan worden gesteld dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen. Hij vervolgt dat niet elke Afghaan die terugkeert uit Europa daadwerkelijk verwesterd zal zijn noch als zodanig zal worden beschouwd. Bij de beoordeling of er sprake kan zijn van een toegeschreven verwestering die aanleiding kan geven tot een gegronde vrees voor vervolging, acht de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen “nog steeds een individueel onderzoek vereist, waarbij ook rekening moet worden gehouden met verschillende risicobepalende factoren zoals het geslacht, de gedragingen van de verzoeker, het gebied van herkomst, de conservatieve omgeving, de perceptie van traditionele genderrollen door de familie, de leeftijd, de duur van het verblijf in een Westers land en de zichtbaarheid van de persoon”. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is van oordeel “dat beschermingsverzoeken van

Afghanen die terugkeren uit het Westen met de nodige voorzichtigheid moeten worden beoordeeld in het licht van het voorgaande”. Hij besluit dat “[b]ij de beoordeling van de redelijke mate van waarschijnlijkheid voor verzoeker om bij terugkeer naar Afghanistan te worden blootgesteld aan vervolging of ernstige schade, [...] zijn individuele en concrete omstandigheden, in zoverre geloofwaardig, [moeten] worden beoordeeld en afgewogen in het licht van de algemene landeninformatie aldaar, zoals beschreven in objectieve bronnen”. Wat de door verzoeker in zijn beroepschrift ontwikkelde argumenten omtrent zijn beweerde verwestering betreft, stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op omstandig gemotiveerde wijze vast “dat niet kan aangenomen worden dat verzoeker verwesterd is of dat hij als dusdanig zal worden beschouwd”, zodat “het betoog dat verzoekers vrees voor vervolging verband houdt met het criterium behoren tot een specifieke sociale groep in de vluchtelingendefinitie, niet dienstig [is]”.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen overweegt specifiek over het voorhanden zijn van informatie na de machtsovername door de taliban ook nog het volgende in punt 6.4.1 van het bestreden arrest:

“De machtsovername door de taliban heeft een impact gehad op de aanwezigheid van bronnen in het land en op de mogelijkheid om verslag uit te brengen. Er kan opgemerkt worden dat, in vergelijking met de periode vóór de machtsovername, waarin bijzonder veel bronnen en organisaties in Afghanistan actief waren en over de veiligheidssituatie rapporteerden, heden minder gedetailleerde en betrouwbare informatie over de situatie in Afghanistan voorhanden is. Er moet echter worden vastgesteld dat de berichtgeving uit en over het land niet is gestopt, dat tal van bronnen nog steeds beschikbaar zijn en nieuwe bronnen zijn verschenen. Bovendien zijn verschillende gezaghebbende experts, analisten en (internationale) instellingen de situatie in het land blijven opvolgen en rapporteren zij over gebeurtenissen en incidenten. De verbeterde veiligheidssituatie heeft verder als gevolg dat meer regio’s dan vroeger toegankelijk zijn. Er kan dan ook besloten worden dat er actueel voldoende informatie beschikbaar is om het risico voor een burger om het slachtoffer te worden van willekeurig geweld te kunnen beoordelen.

[...]

De Raad benadrukt dat de impact van de machtsovername door de taliban op de aanwezigheid van bronnen in het land en op de mogelijkheid om verslag

uit te brengen, in rekening werd gebracht. Verzoeker benadrukt de moeilijkheden in het vergaren van de landeninformatie, waarbij hij onder meer wijst op het kritisch verslag van NANSEN omtrent het hanteren door de commissaris-generaal van de COI, maar brengt *in concreto* geen nieuwe of bijkomende gegevens aan, op grond waarvan kan worden vastgesteld dat de gehanteerde landeninformatie incorrect, dan wel niet langer actueel zou zijn of die toelaten tot een andersluidende conclusie te komen inzake de beoordeling van de veiligheidssituatie in Afghanistan en verzoekers regio van herkomst. De Raad wijst er in deze ook op dat de commissaris-generaal, bij aanvullende nota van 15 december 2022, een update heeft gegeven van de gehanteerde objectieve landeninformatie.”

Uit dit alles blijkt duidelijk dat en waarom de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op grond van de meest recente informatie besluit dat hij beschikt over voldoende objectieve en betrouwbare bronnen over de toestand in Afghanistan, en waarom hij bepaalde informatie laat primeren op het standpunt van de UNHCR-nota van februari 2022. De in artikel 149 van de Grondwet en artikel 39/65 van de vreemdelingenwet vervatte jurisdictionele motiveringsplicht vereist niet dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen hierbij antwoordt op ieder afzonderlijk argument van verzoekers kritiek dienaangaande.

Verder hoort de beoordeling van de bewijswaarde van de voorhanden zijnde stukken tot de soevereine beoordelingsbevoegdheid van de feitenrechter. Uit niets blijkt dat standpunten uit de rapporten van de UNHCR bindend zouden zijn voor de asielinstanties, noch dat er een “bijzonder hoge bewijslast” zou gelden om ervan af te wijken, zoals verzoeker in navolging van de vzw Nansen voorhoudt.

13. Volgens verzoeker wordt in het bestreden arrest niet ingegaan op zijn zes specifieke kritieken op de door het EUAA voorgestelde parameters voor de beoordeling van het risico op vervolging voor uit het Westen terugkerende Afghanen.

Met betrekking tot verzoekers kritiek dat geen rekening werd gehouden met de gebeurtenissen van na 8 december 2021, blijkt, zoals *supra* reeds

werd vastgesteld, dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest verwijst naar de door de partijen in het beroepschrift en hun (aanvullende) nota's bijgebrachte, meer recente informatie over de situatie in Afghanistan en deze informatie betreft in zijn beoordeling van de actuele situatie in Afghanistan.

Uit de omstandige analyse in (vooral) punt 5.5.2 van het bestreden arrest omtrent “de huidige ‘geldende normen’ in de Afghaanse samenleving voor personen met verzoekers profiel en het handhavingsbeleid ervan”, blijkt duidelijk dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen rekening heeft gehouden met verzoekers kritieken. Zo wijst hij er, in het kader van de bewegingsvrijheid en het door verzoeker aangehaalde risico om aan de controleposten in Afghanistan als verwesterd te worden beschouwd, onder meer op dat in de landeninformatie melding wordt gemaakt van controleposten in grotere steden waar de inhoud van telefoons bekeken wordt, en dat “burgers zich vrij kunnen verplaatsen daar de *de facto*-talibanautoriteiten weinig ‘directe beperkingen’ hebben opgelegd, maar dat het gevaarlijk kan zijn vanwege opdringerige controleposten opgericht om vermoedelijke tegenstanders op te sporen en vanwege de handhaving van de talibancodes”. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen nuanceert dit laatste met de vaststelling dat “[e]en anonieme organisatie met aanwezigheid in Afghanistan verklaarde dat terugkeerders soms een doelwit zijn, maar de bron zag geen duidelijk verband met het loutere feit dat deze personen het land hadden verlaten. Het leek eerder verband te houden met hun ‘oorspronkelijke status’, zoals een vertrek omwille van banden met de vroegere regering, hun etnische achtergrond of andere redenen.” Hij wijst er in dit verband verder op dat het onduidelijk is in welke mate de taliban de *online* activiteiten van Afghanen opvolgen en dat Afghanen weliswaar reeds werden gearresteerd en gedood vanwege hun activiteiten op de sociale media, doch omwille van kritische berichten ten aanzien van de taliban. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt tevens vast dat “[d]e vastgestelde daling van het geweld verder als gevolg [heeft] dat de wegen significant veiliger werden, waardoor burgers zich veiliger over de weg kunnen verplaatsen”. Met betrekking tot de door verzoeker in zijn beroepschrift aangehaalde gevolgen van het afwijken

van de sociale code, vermeldt het bestreden arrest onder meer dat UNAMA weet had “van ten minste 217 gevallen van ‘wrede, onmenselijke en vernederende behandeling en bestraffing’, waaronder openbare geseling, afranseling en verbaal geweld tegen personen die zich niet hielden aan de uitgevaardigde regels en richtlijnen sinds de overname”, doch de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen nuanceert dat hierbij lokale verschillen bestaan in de sociale normen en in de handhaving van deze normen: “Een internationale analist vertelde de EUAA in maart 2022 dat sommige lokale afdelingen van het MPVPV de regels uitgebreider handhaven dan was voorzien door het *de-facto*-ministerie in Kabul. Een bron beschreef de provincies Takhar en Badakhshan als voorbeelden van gebieden waar het *de-facto*-ministerie zijn regels op een bijzonder gewelddadige manier handhaaft”. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wijst voorts op de “onduidelijkheid over wat kleine overtredingen van de sharia zijn en hoe deze dienen te worden bestraft” en op de aanwezigheid van de taliban op sociale netwerken, waarbij hij vaststelt dat de taliban reeds Afghanen hebben gearresteerd en gedood vanwege hun activiteiten op sociale media doch nuanceert dat het kritische berichten betrof ten aanzien van de taliban. Wat onder meer het door verzoeker aangehaalde toezicht van mannelijke familieleden op de vrouwelijke familieleden betreft, wijst de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen erop dat een herziening van de bestaande Afghaanse wetten met de sharia werd aangekondigd, dat de taliban hebben verklaard dat zij zullen handelen overeenkomstig hun principes, religie en cultuur, waarbij zij het belang van de islam benadrukken en aangeven dat niets kan ingaan tegen de islamitische waarden, dat – hoewel het toepasselijke rechtskader onduidelijk blijft – de *de facto*-talibanregering en de provinciale *de facto*-regeringen, wel reeds verschillende decreten en richtlijnen hebben uitgevaardigd en dat UNSG in juni 2022 rapporteerde dat het MPVPV de handhaving van een breed scala aan richtlijnen met betrekking tot buitenechtelijke relaties, kledingvoorschriften, het bijwonen van gebeden en muziek heeft verstrengd. Specifiek met betrekking tot verzoeker stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen vast dat verzoeker de relatie tot zijn vrouwelijke familieleden “voor het eerst in het verzoekschrift opwerpt en uit de notities van het persoonlijk onderhoud niet kan blijken dat hij een concrete bezorgdheid heeft geuit

omwille van het feit dat zijn vrouwelijke familieleden moeten leven volgens de sharia en dat hij er zou moeten op toezien dat zij dit naleven” en dat het “in deze [gaat] om een louter theoretisch betoog en uit niets kan blijken dat het beginsel van gelijke rechten voor vrouwen voor verzoeker een overtuiging vormt dat een fundamenteel onderdeel uitmaakt van zijn identiteit en morele integriteit”.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen besluit in het algemeen:

“De negatieve perceptie ten aanzien van terugkeerders kan tevens resulteren in stigmatisering, waarbij de terugkeerders met argwaan kunnen worden bekeken en wordt aangenomen dat zij een mislukking zijn of een misdrijf moeten hebben gepleegd, dan wel dat zij terugkeren met veel geld (EUAA ‘*Afghanistan targeting of individuals*’, augustus 2022, p. 51). Stigmatisering, discriminatie of uitstoting kunnen echter slechts in uitzonderlijke gevallen worden beschouwd als vervolging of ernstige schade. Dit dient samen met andere individuele elementen te worden beoordeeld, waaronder de ernst en het systematische karakter ervan, evenals de vraag of er sprake is van een cumulatie aan gedragingen of maatregelen (EUAA ‘*Guidance Note*’ van april 2022 die verwijst naar de EASO COI query ‘*Afghan nationals perceived as Westernised*’, 2 september 2020 met link naar het onderzoek van F. Stahlmann).

Uit objectieve landeninformatie blijkt heden niet dat in het algemeen kan worden gesteld dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa louter omwille van zijn verblijf aldaar een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen.”

Tot slot geeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in dit verband aan dat “bij de beoordeling of er sprake kan zijn van een toegeschreven verwestering die aanleiding kan geven tot een gegronde vrees voor vervolging, [...] nog steeds een individueel onderzoek [is] vereist, waarbij ook rekening moet worden gehouden met verschillende risicobepalende factoren, zoals het geslacht, de gedragingen van de verzoeker, het gebied van herkomst, de conservatieve omgeving, de perceptie van traditionele genderrollen door de familie, de leeftijd, de duur van het verblijf in een Westers land en de zichtbaarheid van de persoon” en dat “aldus [...] de Raad de richtsnoeren van EUAA waarnaar beide partijen in

hun aanvullende nota verwijzen, [kan] bijtreden (EUAA ‘*Country guidance: Afghanistan*’, januari 2023, p. 21 en 72-79)”.

Op die wijze betreft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in zijn beoordeling wel degelijk verzoekers bedenkingen omtrent de gebruikte criteria. Hij oordeelt op grond van de beschikbare informatie dat niet in het algemeen kan worden gesteld dat voor elke Afghaan die uit Europa terugkeert een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen omdat niet elke terugkerende Afghaan zal worden beschouwd als verwesterd omwille van persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen en dat een individuele beoordeling van het beschermingsverzoek aldus noodzakelijk blijft.

Verzoeker toont derhalve geen schending aan van de jurisdictionele motiveringsplicht wat de voormelde door hem aangehaalde elementen van kritiek betreft.

14. Volgens verzoeker maakt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet het gevraagde onderscheid tussen de verschillende risicogroepen van terugkeerders (eerste punt), stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen ten onrechte dat uit de beschikbare landeninformatie niet zou blijken dat het loutere feit van gevlucht te zijn uit Afghanistan en in Europa om bescherming te hebben gevraagd kan volstaan opdat aan iemand politiek-religieus verraad (verwestering) toegeschreven zou worden (tweede punt), gaat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen eraan voorbij dat verzoeker wel degelijk als terugkeerder identificeerbaar is en dat hij aanvoerde dat de taliban de grenzen scherp bewaken en hij bij terugkeer in het oog zal springen en vatbaar zal zijn voor ondervraging en foltering (derde punt) en dat hij bij een terugkeer zal worden geïdentificeerd als terugkeerder en om die reden een risico loopt ondervraagd en mishandeld te worden (vierde punt).

In het bestreden arrest erkent de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat er bij sympathisanten van de taliban en sommige talibansegmenten een negatief beeld bestaat van personen die Afghanistan hebben verlaten en dat mensen die vertrekken worden gezien als mensen zonder islamitische waarden of op de vlucht voor zaken die zij hebben gedaan. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen nuanceert echter dat de taliban een onderscheid maken tussen de mannen van Pashtu-origine die gedurende een bepaalde periode in het buitenland werken, wat een oude traditie is, en de mannen die naar Europa en de Verenigde Staten zijn vertrokken, wat als ‘verkeerd’ en ‘verdacht’ wordt beschouwd. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wijst er ook op dat “[e]en organisatie bron met aanwezigheid in Afghanistan verklaarde dat terugkeerders soms een doelwit zijn, maar de bron (...) geen duidelijk verband (zag) met het loutere feit dat deze personen het land hadden verlaten. Het leek eerder verband te houden met hun ‘oorspronkelijke status’, zoals een vertrek omwille van banden met de vroegere regering, hun etnische achtergrond of andere redenen”. Hieruit blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel degelijk een onderscheid maakt bij de analyse van het risico bij een terugkeer naar Afghanistan naargelang het profiel van de terugkeerders, doch besluit dat, zo terugkeerders uit het Westen al een doelwit waren, er geen duidelijk verband is met het loutere feit dat deze personen het land hadden verlaten. Voorts wijst de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen erop dat de negatieve perceptie ten aanzien van terugkeerders kan resulteren in stigmatisering, doch dat dit slechts in uitzonderlijke gevallen kan worden beschouwd als vervolging of ernstige schade en dat dit samen met andere individuele elementen dient te worden beoordeeld. Uit de objectieve landeninformatie blijkt volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet dat in het algemeen kan worden gesteld dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa louter omwille van zijn verblijf aldaar een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen.

Door te oordelen dat niet elke Afghaan die terugkeert uit Europa daadwerkelijk verwesterd zal zijn en dat verzoeker *in concreto* moet aantonen dat hij daadwerkelijk verwesterd is dan wel als verwesterd zal worden beschouwd,

houdt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel degelijk rekening met de perceptie van terugkeerders als verwesterd door de taliban en eist hij geenszins dat een terugkeerder ook daadwerkelijk verwesterd is opdat hij een risico op vervolging of ernstige schade zou lijden. Omdat niet voor elke terugkeerder uit Europa omwille van zijn verblijf aldaar een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen, eist de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen enkel dat verzoeker *in concreto* aantoont dat hij daadwerkelijk is verwesterd dan wel als verwesterd zal worden beschouwd. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen benadrukt dat een door louter tijdsverloop ontwikkelde westerse levensstijl in beginsel geen afdoende reden is om te worden erkend als vluchteling, tenzij de verzoeker aannemelijk maakt dat het gaat om verwesterd gedrag dat op een godsdienstige of politieke overtuiging is gebaseerd en dat bijzonder belangrijk is voor een verzoeker om zijn (godsdienstige) identiteit of morele integriteit te behouden. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt dat het aan verzoeker toekomt om dit aan te tonen, met name dat hij bepaalde concrete gebruiken of elementen van een levensstijl heeft aangenomen die deel uitmaakt van of dermate fundamenteel is voor zijn identiteit of morele integriteit dat er van hem niet mag verwacht worden dat hij dit opgeeft indien hij hierdoor concrete en geloofwaardige problemen met derden zou riskeren, als uiting van een politieke of religieuze overtuiging, doch hij oordeelt op gemotiveerde wijze dat verzoeker geenszins concreet aannemelijk maakt dat hij daadwerkelijk verwesterd zou zijn of om deze reden zal worden gepercipieerd als verwesterd en bij terugkeer naar zijn regio van herkomst zal worden vervolgd.

Wat betreft verzoekers betoog dat hij aan de controleposten als een “terugkeerder” uit het Westen zal worden beschouwd en om die reden een risico loopt om ondervraagd en mishandeld te worden, antwoordt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat deze controleposten zich hoofdzakelijk in en rond Afghaanse steden bevinden en dat de taliban via deze *checkpoints* speuren naar voormalige medewerkers van het Afghaans leger en politie. Hij vervolgt:

“Verzoeker toont in de huidige stand van zaken echter niet aan dat hij over een specifiek profiel beschikt, nu hierboven reeds werd vastgesteld dat hij niet aannemelijk maakt dat hij omwille van het overlijden van zijn broer in 2015 gevisieerd zou worden en verzoeker hierover in het verzoekschrift geen enkel verweer voert en hij verder ook het profiel van zijn neven en zijn familieband met hen niet aannemelijk maakt. Zoals hierboven uiteengezet, blijkt verder niet dat verzoeker voor zijn vertrek in het vizier stond van de taliban noch blijkt dat hij bij terugkeer in hun vizier zou komen noch zijn er concrete indicaties die daarop wijzen.”

Met betrekking tot de mogelijkheden waarover de taliban zouden beschikken om controles uit te oefenen, blijkt geen tegenstrijdigheid in het bestreden arrest tussen de overwegingen dat enerzijds de taliban (in het algemeen) niet over de nodige infrastructuur beschikken om terugkeerders op te sporen en te controleren en anderzijds de taliban door hun plaatselijke aanwezigheid wel weten wie (lokaal) al dan niet is teruggekeerd.

Uit de voormelde motivering blijkt genoegzaam dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de door verzoeker ingeroepen vrees omwille van het verwesterd zijn heeft onderzocht vanuit het oogpunt van zowel een daadwerkelijke als een gepercipieerde of toegeschreven verwestering, doch oordeelt dat verzoeker geen van beide aantoon. Uit de bovenstaande motivering blijkt dat de Raad tevens heeft onderzocht of “het [loutere] vertrek naar het Westen op zich” een risico met zich meebrengt op vervolging dan wel ernstige schade.

Verzoeker stelt tot slot dat in het bestreden arrest niet wordt ingegaan op de bij zijn beroepschrift gevoegde landeninformatie die aantoon dat in het verleden vanuit het westen terugkerende Afghanen wel degelijk werden geconfronteerd met vervolging en als afwijkend werden beschouwd. De informatie waaraan verzoeker in zijn beroepschrift refereert (zoals een rapport van “Afghanistan-experte” Friederike Stahlman en de *Country Guidance* van het EUAA van november 2021) dateert van 2021 of vroeger. Het bestreden arrest is echter gesteund op recentere, door beide partijen aangebrachte informatie zoals onder meer de EUAA rapporten van augustus 2022 en januari 2023 of EASO rapporten van augustus 2022. Met de uitdrukkelijke verwijzing naar die meer

recente informatie wordt dan ook impliciet maar duidelijk aangegeven dat deze primeert op de oudere door verzoeker in zijn beroepschrift aangebrachte informatie. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen diende daarom niet uitdrukkelijk te motiveren over verzoekers argumenten, geput uit de oudere informatie.

Verzoeker toont omtrent de voormelde beoordeling in het bestreden arrest geen schending aan van de in artikel 149 van de Grondwet vervatte jurisdictionele motiveringsplicht.

15. Het eerste onderdeel van het enige middel is ongegrond.

Tweede middelonderdeel

16. Verzoeker acht de motivering van het bestreden arrest tegenstrijdig waar enerzijds wordt vastgesteld dat Afghanen die uit Europa terugkeren door de taliban of de maatschappij met argwaan kunnen worden bekeken en kunnen worden geconfronteerd met stigmatisering of uitstoting, maar anderzijds wordt voorgehouden dat verwesterde Afghanen geen gemeenschappelijke identiteit hebben die in de directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geeft toe dat verwesterde Afghanen met argwaan “kunnen” worden bekeken en kunnen worden geconfronteerd met stigmatisering of uitstoting, doch hij nuanceert meteen dat dit “slechts in uitzonderlijke gevallen” als vervolging kan worden beschouwd, doch dat dit “samen met andere individuele elementen [dient] te worden beoordeeld, waaronder de ernst en het systematische karakter ervan, evenals de vraag of er sprake is van een cumulatie aan gedragingen of maatregelen”. Dat in uitzonderlijke gevallen een mogelijkheid bestaat van als vervolging te beschouwen stigmatisering of uitstoting, die concreet moet worden aangetoond, is niet in strijd met de algemene overweging dat Afghanen met een westerse levensstijl geen

gemeenschappelijk kenmerk delen dat in hun directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd. Het gaat derhalve niet om tegenstrijdige motieven die elkaar zouden opheffen en tot een gebrek aan motivering zouden doen besluiten.

17. Verzoeker acht de motivering van het bestreden arrest tegenstrijdig betreffende de analyse van het risico voor Afghanen die vanuit het Westen terugkeren naar hun land.

Na de overwegingen dat de negatieve perceptie ten aanzien van terugkeerders kan resulteren in stigmatisering, doch dat stigmatisering, discriminatie of uitstoting slechts in uitzonderlijke gevallen kunnen worden beschouwd als vervolging of ernstige schade en dat dit samen met andere individuele elementen dient te worden beoordeeld, merkt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op dat “[u]it objectieve landeninformatie [...] heden niet [blijkt] dat in het algemeen kan gesteld worden dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa louter omwille van zijn verblijf aldaar een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen” vermits niet “elke Afghaan die terugkeert uit Europa een verwestering zal worden toegedicht omwille van persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen”. In het kader van een risicoanalyse van de redelijke mate van waarschijnlijkheid voor een verzoeker om bij terugkeer naar Afghanistan te worden blootgesteld aan vervolging, acht hij daarom “een individuele beoordeling” van het beschermingsverzoek noodzakelijk waarbij het “aan verzoeker toe[komt] *in concreto* aan te tonen dat hij daadwerkelijk verwesterd is dan wel als verwesterd zal worden beschouwd”, hetgeen naar het oordeel van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet wordt aangetoond.

Waar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen enerzijds van oordeel is dat uit de landeninformatie niet blijkt dat het feit van terugkeer uit het Westen voor iedere Afghaan op zich reeds aanleiding zou geven tot vervolging, doch dat de individuele en concrete omstandigheden van de betrokkene moeten worden beoordeeld en hij anderzijds stelt dat beschermingsverzoeken van uit het

Westen terugkerende Afghanen met de nodige voorzichtigheid moeten worden benaderd, vormt dit geen tegenstrijdigheid doch een verwijzing naar een voorzichtige houding bij de beoordeling. Verzoeker toont wat dat betreft geen tegenstrijdige motieven aan die elkaar zouden opheffen en tot een gebrek aan motivering zouden doen besluiten.

18. Het tweede onderdeel van het enige middel is ongegrond.

Derde middelonderdeel

19. Volgens verzoeker is de beoordeling van het begrip “sociale groep” in het bestreden arrest in strijd met het bepaalde in artikel 48/3, § 4, d), van de vreemdelingenwet.

20. Opdat sprake is van een “specifieke sociale groep” worden in de voormelde bepaling twee cumulatieve voorwaarden gesteld, als eerste dat “leden van de groep een aangeboren kenmerk vertonen of een gemeenschappelijke achtergrond hebben die niet gewijzigd kan worden, of een kenmerk of geloof delen dat voor de identiteit of de morele integriteit van de betrokkenen dermate fundamenteel is, dat van de betrokkenen niet mag worden geëist dat zij dit opgeven” en als tweede dat “de groep in het betrokken land een eigen identiteit heeft omdat zij in haar directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd”.

21. Wat de eerste voorwaarde betreft, is in de voorliggende zaak enkel de vraag aan de orde of verzoeker behoort tot de leden van een groep “die een kenmerk of geloof delen dat voor de identiteit of de morele integriteit van de betrokkenen dermate fundamenteel is, dat van de betrokkenen niet mag worden geëist dat zij dit opgeven”. Uit de vereiste van een “fundamenteel” karakter volgt dat, om te voldoen aan de voormelde eerste voorwaarde, het niet volstaat dat de betrokkenen het kenmerk delen dat zij zich in het Westen anders gedragen dan in Afghanistan doch er moet blijken dat de betrokkenen zich tijdens hun verblijf in

het Westen daadwerkelijk zijn gaan vereenzelvigen met de westerse waarden en levensstijl zodat niet van hen kan worden geëist dat zij dit opgeven.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in zijn arrest van 11 juni 2024 in de zaak C-646/21, *K.en L. tegen Nederland*, artikel 10.1, d), en 10.2 van richtlijn 2011/95, waarvan artikel 48/3, § 4, d), en § 5 de omzetting in het Belgische recht vormt, aldus uitgelegd dat, “al naargelang de omstandigheden in het land van herkomst, vrouwen uit dat land, minderjarige vrouwen daaronder begrepen, die als gemeenschappelijk kenmerk hebben dat zij zich tijdens hun verblijf in een lidstaat daadwerkelijk zijn gaan vereenzelvigen met de fundamentele waarde van gelijkheid tussen vrouwen en mannen, kunnen worden geacht te behoren ‘tot een bepaalde sociale groep’, wat een ‘grond van vervolging’ vormt die tot verlening van de vluchtelingenstatus kan leiden”.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is van oordeel dat niet in het algemeen kan worden gesteld dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa louter omwille van zijn verblijf aldaar een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen, maar dat wel volgend risicoprofiel kan worden aangeduid:

“personen die ‘verwesterd’ zijn, of als dusdanig worden gepercipieerd omwille van, bijvoorbeeld, hun activiteiten, gedrag, uiterlijk en geuite meningen, dewelke kunnen worden gezien als niet-Afghaans of niet-moslim, waarbij dit tevens doelt op personen die terugkeren naar Afghanistan, na een verblijf in Westerse landen. Niet elke Afghaan die terugkeert uit Europa zal daadwerkelijk verwesterd zijn. Er dient sprake te zijn van kenmerken of overtuigingen die dermate fundamenteel zijn voor de identiteit of morele integriteit van een verzoeker dat niet mag worden gevraagd dat hij deze opgeeft (HvJ 5 september 2012, in de gevoegde zaken C-71/11 en C-99/11, Bondsrepubliek Duitsland tegen Y en Z, punten 70-71). Evenmin zal elke Afghaan die terugkeert uit Europa een verwestering worden toegedicht omwille van persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen. In dit verband wijst de Raad op het arrest Sufi en Elmi tegen het Verenigd Koninkrijk van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) van 28 juni 2011, par. 275, en wat het EHRM daarin heeft overwogen over de mogelijkheid ‘to play the game’. Het komt aan verzoeker toe *in concreto* aan

te tonen dat hij daadwerkelijk is verwesterd dan wel als verwesterd zal worden beschouwd.”

Hij overweegt dan, hetgeen vervolgens omstandig en concreet wordt onderbouwd wat verzoekers eigen situatie en verklaringen betreft:

“De Raad stelt vast dat verzoeker, die weliswaar beweert dat hij verwesterd is of als zodanig kan worden beschouwd bij een terugkeer uit Europa, nalaat na deze bewering uit te werken of hiervan enig concreet bewijs bij te brengen. Hij maakt dit geenszins concreet aannemelijk met de loutere verwijzing naar algemene informatie en naar zijn verblijf in Europa. Verzoeker brengt ook geen concrete en overtuigende argumenten aan die kunnen staven dat hij zich vertrouwd heeft gemaakt met de westerse cultuur en mores.”

Verzoeker laat de beoordeling in het bestreden arrest dat zijn voorgehouden verwestering niet aangetoond is, ongemoeid. Net omdat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verzoekers voorgehouden verwestering niet bewezen acht in de zin dat verzoeker zich vertrouwd zou hebben gemaakt met de westerse cultuur en gewoontes, kan er wat dat betreft ook geen sprake zijn van kenmerken of overtuigingen die dermate fundamenteel zijn voor de identiteit of morele integriteit van een verzoeker dat niet mag worden gevraagd dat hij deze opgeeft. Omwille van de beoordeling dat verzoeker hoe dan ook niet aantoonbaar verwesterd te zijn of omwille van zijn verblijf in het Westen als dusdanig te worden gepercipieerd, hoefde de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dan ook niet verder in te gaan op de in artikel 48/3, § 4, d), van de vreemdelingenwet vervatte eerste voorwaarde om tot een sociale groep te behoren, meer bepaald op de vraag of verwesterde Afghanen of terugkeerders al dan niet een sociale groep vormen in de zin van de voornoemde bepaling. Om diezelfde reden zijn de door verzoeker voorgestelde prejudiciële vragen niet dienend voor de oplossing van het geschil.

22. Uit de bovenstaande beoordeling volgt dat de wettigheid van de beoordeling in het bestreden arrest van de tweede voorwaarde voor het bestaan van een sociale groep, vermeld in punt 23 *supra*, evenmin moet worden onderzocht.

23. Het derde onderdeel van het enige middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

Vierde middelonderdeel

24. Verzoeker acht de jurisdictionele motiveringsplicht geschonden omdat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest de richtlijnen van het EUAA bijtreedt maar vervolgens verzoekers gebied van herkomst volledig buiten beschouwing laat en onvoldoende ingaat op de parameters van verzoekers leeftijd en zijn verblijfsduur in het Westen.

25. Met betrekking tot verzoekers verwijzing naar het belang van zijn gebied van herkomst, overweegt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest in het algemeen dat, zelfs rekening houdend met enkele regionale verschillen, “er in Afghanistan geen sprake [is] van een uitzonderlijke situatie waar de mate van het willekeurig geweld in het gewapende conflict dermate hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar Afghanistan, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon”. Specifiek betreffende verzoekers regio van herkomst, stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen vast dat verzoeker – die zelf aanvoert dat zijn familie momenteel in M. in het district M. in de provincie L. verblijft en dat dit rurale gebied is waar vooral Pashtun wonen – nog een familiaal netwerk heeft in Afghanistan en verder dat hieruit niet kan blijken dat hij zich niet langer zou kunnen aanpassen aan de bestaande regels en dat hij daarbij ook kan terugvallen op zijn familie, alsook dat verzoeker niet aantoont dat hij beschikt over relevante informatie die de analyse van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen – met name dat er uit de beschikbare bronnen blijkt dat er sprake is van een significante daling van het willekeurig geweld in geheel Afghanistan en dat de incidenten die zich wel nog voordoen hoofdzakelijk doelgericht van aard zijn – onderuit haalt. Volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verwijst verzoeker weliswaar naar een verslag van vzw NANSEN, doch brengt hij *in concreto* geen nieuwe of

bijkomende gegevens aan op grond waarvan kan worden vastgesteld dat de gehanteerde landeninformatie incorrect, dan wel niet langer actueel zou zijn of die toelaten tot een andersluidende conclusie te komen inzake de beoordeling van de veiligheidssituatie in Afghanistan en verzoekers regio van herkomst.

26. Met betrekking tot verzoekers leeftijd en de duur van verzoekers verblijf in het Westen, overweegt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen:

“In casu stelt de Raad vast dat verzoeker België is binnengekomen als niet-begeleide minderjarige vreemdeling, dat uit de leeftijdtest is gebleken dat hij op 2 september 2020 een leeftijd had van 18 jaar met een standaarddeviatie van 6 maanden, en dat de voogdij op 24 april 2022 een einde nam. Zo hieruit kan blijken dat hij bij binnenkomst minderjarig was, is niet betwist dat hij heden meerderjarig is. Vooreerst stelt de Raad vast dat verzoeker nergens concreet aannemelijk maakt dat hij zich dermate westerse waarden en normen daadwerkelijk heeft eigen gemaakt dat hij bij terugkeer naar Afghanistan om deze reden problemen zal kennen onder het taliban-regime en zijn huidige wetgeving, voorschriften, gebruiken en aanbevelingen.

De Raad wijst er op dat een door louter tijdsverloop ontwikkelde westerse levensstijl in beginsel geen afdoende reden is om te worden erkend als vluchteling, tenzij de verzoeker aannemelijk maakt dat het gaat om verwesterd gedrag dat op een godsdienstige of politieke overtuiging is gebaseerd en dat bijzonder belangrijk is voor een verzoeker om zijn (godsdienstige) identiteit of morele integriteit te behouden. Het komt aan verzoeker toe om dit aan te tonen, met name dat hij bepaalde concrete gebruiken of elementen van een levensstijl heeft aangenomen die deel uitmaakt van of dermate fundamenteel is voor zijn identiteit of morele integriteit dat er van hem niet mag verwacht worden dat hij dit opgeeft indien hij hierdoor concrete en geloofwaardige problemen met derden zou riskeren, als uiting van een politieke of religieuze overtuiging. Verzoeker blijft daartoe evenwel in gebreke. Waar in de aanvullende nota wordt verwezen naar foto's waarop verzoeker westerse kleren draagt, kan hieruit niet blijken dat in hoofde van verzoeker sprake is een levensstijl die dermate fundamenteel is voor zijn identiteit of morele integriteit dat van hem niet mag verwacht worden dat hij deze opgeeft of hierdoor ernstige problemen zou riskeren.

Verzoeker duidt verder nergens concreet aan dat er in zijn hoofde sprake zou zijn van persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen.

Verzoeker toont ook niet aan dat hij niet langer in staat zou zijn om de Afghaanse gebruiken, waarden en normen waarin hij is opgegroeid als jongeling, terug op te nemen. Door louter te verwijzen naar zijn aankomst als zestienjarige en zijn verblijf van twee jaar in België, maakt verzoeker geenszins concreet aannemelijk dat hij daadwerkelijk verwesterd zou zijn of

om deze reden zal worden gepercipieerd als verwesterd en bij terugkeer naar zijn regio van herkomst, Laghman, zal worden vervolgd.

De attesten met betrekking tot het OKAN onderwijs dat hij gevolgd en het attest waaruit blijkt dat hij in België bij Post NL werkt waar hij sorteert en pakjes transporteert tonen aan dat hij zich aanpast aan zijn verblijfsomstandigheden in België, en al goed Nederlands spreekt, maar niet dat hij niet langer in staat zou zijn zich aan te passen aan de in Afghanistan heersende waarden en normen. Deze attesten tonen evenmin daadwerkelijke verwestering aan, d.i. een internaliseren van westerse waarden en normen, noch kan een loutere tewerkstelling op afdoende wijze een toegeschreven verwestering aannemelijk maken; alleszins laat verzoeker na dit op enige wijze concreet uiteen te zetten.”

27. Waar verzoeker ook verwijst naar het leven onder het talibanbewind, overweegt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat, nu er geen sprake is van groepsvervolging waarbij alle Afghaanse mannen het slachtoffer worden van vervolging of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing door de taliban, een vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade *in concreto* moet worden aangetoond en dat het louter citeren uit algemene landeninformatie, zonder deze te betrekken op zijn persoonlijke situatie, niet volstaat. Verzoeker toont derhalve niet aan dat het bestreden arrest geen antwoord biedt op zijn vrees voor vervolging door het talibanregime.

Verzoeker voert nog aan dat de omstandigheden in Afghanistan zijn gewijzigd na de machtsovername door de taliban en dat hij vreest persoonlijk het slachtoffer te worden van vervolging omdat hij na een verblijf van (op dat ogenblik) twee jaar in België zal moeten terugkeren naar een land waar een repressief regime van kracht is dat hij nooit heeft gekend en waarmee hij geen enkele affiniteit heeft. Dit betoog betreft echter de beoordeling van de zaak zelf, die niet tot de bevoegdheid van de Raad van State als cassatierechter behoort.

Verzoeker toont in het licht van de voormelde overwegingen in het bestreden arrest geen schending aan van de jurisdictionele motiveringsplicht met betrekking tot zijn regio van herkomst, zijn leeftijd en zijn verblijfsduur in het Westen.

28. Het vierde onderdeel van het enige middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

Vijfde middelonderdeel

29. Verzoeker acht artikel 48/4 van de vreemdelingenwet geschonden doordat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bijkomende voorwaarden zou toevoegen aan de voorwaarde dat de algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan overwegend wordt veroorzaakt door derden.

30. Verzoeker betwist niet de stelling in het bestreden arrest dat “[d]e kernvraag is of de huidige algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan overwegend wordt veroorzaakt door gedragingen van derden, *in casu* de actoren vermeld in artikel 48/5, § 1 van de vreemdelingenwet, dan wel of deze situatie eerder het gevolg is van objectieve factoren, zoals ontoereikende voorzieningen door een gebrek aan overheidsmiddelen, al dan niet in combinatie met natuurlijke fenomenen”.

Volgens verzoeker worden in het bestreden arrest echter ten onrechte de voorwaarden toegevoegd dat het om één enkele specifieke actor moet gaan, dat het doel van het handelen of het nalaten van die actor het verslechteren van de humanitaire situatie moet zijn en dat verzoeker moet aantonen persoonlijk te worden geïdiseerd of te behoren tot een groep van geïdiseerde personen.

31. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen oordeelt over de oorzaken en de omvang van de precaire socio-economische en humanitaire toestand in Afghanistan het volgende:

“Na een zorgvuldige lezing van alle objectieve landeninformatie die ter beschikking wordt gesteld door beide partijen, kan niet blijken dat de humanitaire omstandigheden in Afghanistan overwegend (‘predominantly’)

worden veroorzaakt door de opzettelijke gedragingen van een actor of verschillende actoren, ook niet na de machtsovername door de taliban in augustus 2021.

Uit de beschikbare landeninformatie volgt dat er tal van factoren aan de basis liggen van de actuele socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan, waaronder een reeds bestaande precaire economische situatie, milieumomstandigheden zoals natuurrampen en een terugkerende droogte die in combinatie met het gewapend conflict en aanhoudend geweld nefast is voor de voedselzekerheid, alsook de specifieke economische gevolgen van de machtsovername door de taliban, die door de internationale gemeenschap niet wordt erkend als een legitieme Afghaanse overheid.

Voor de machtsovername door de taliban was Afghanistan reeds sterk afhankelijk van buitenlandse hulp. Hiermee werd 75% van alle overheidsuitgaven gefinancierd doch dit leidde tot slechts zeer bescheiden verwezenlijkingen. Wijdverspreide corruptie had een negatieve impact op de economie alsook op investeringen in de privésector. Dit was één van de oorzaken waarom de privésector en privé-investeringen in Afghanistan onderontwikkeld bleven, naast het gewapend conflict, politieke instabiliteit, de druk op de economie als gevolg van de influx van terugkeerders, bureaucratische inefficiëntie en *brain drain*.

De machtsovername door de taliban heeft geleid tot een plotse (tijdelijke) onderbreking van deze internationale kapitaalinstroom en van financiële en economische hulp alsook tot een ernstige verstoring van het goederen- en dienstenverkeer, onder meer omwille van de tijdelijke sluitingen van de grenzen door Pakistan en Iran. De enige humanitaire hulp die bleef voortlopen, hoewel in beperkte mate, gebeurde grotendeels via NGO's en IGO's.

Sinds september 2021 is de Afghaanse economie, die zo afhankelijk is van buitenlandse hulp, in vrije val, wat heeft geleid tot een ineenstorting van de openbare dienstverlening en het Afghaanse bancaire systeem.

Deels omwille van reeds bestaande internationale sancties opgelegd door de Verenigde Naties en de Verenigde Staten ten aanzien van individuen die behoren tot de taliban, deels omwille van economische acties ondernomen door de internationale gemeenschap, werden de Afghaanse buitenlandse geldreserves na de machtsovername bevroren. De overdracht van middelen en hulp verschuldigd door de Wereldbank, het International Monetair fonds en andere internationale donoren werd tevens nagenoeg onmiddellijk opgeschort. Voorts beslisten regeringen en internationale financiële instellingen om niet langer rechtstreeks zaken te doen met de Afghaanse Centrale Bank. Dit veroorzaakte een liquiditeitscrisis. Afghaanse banken beperkten vervolgens de mogelijkheid om geld over te schrijven of op te nemen. Dit verhinderde bedrijven om betalingen uit te voeren of te ontvangen, toegang te krijgen tot hun kapitaal of de salarissen van hun werknemers te betalen. Ook de uitbetaling van lonen aan ambtenaren werd hierdoor bemoeilijkt. Het zorgde tevens voor een terugval en disrupties in buitenlandse handel alsook importrestricties. Internationale organisaties of non-gouvernementele organisaties, werkzaam in ontwikkelingshulp, werden verhinderd om de salarissen van hun medewerkers te betalen. Huishoudens

konden geen buitenlandse geldoverdrachten meer ontvangen of toegang krijgen tot hun spaargeld. Overheidssectoren zoals onderwijs en gezondheidszorg konden niet meer naar behoren functioneren.

In november 2021 werd het gebruik van buitenlands geld in Afghanistan verboden door de *de-facto*-overheid en werd van de bevolking geëist om enkel Afghani te gebruiken voor hun financiële transacties. Wegens de moeilijkheden om fondsen naar en binnen Afghanistan over te maken, heeft het informele *hawala*-systeem voor geldovermakingen aan belang gewonnen. De beperking op het overmaken van geld naar en binnen Afghanistan is momenteel ook een van de belangrijkste belemmeringen voor internationale organisaties die in het land ontwikkelingshulp willen verlenen. Ook zij moeten steeds meer gebruik maken van het *hawala*-systeem. Het *hawala*-systeem heeft echter ook te lijden onder de financiële crisis in het land, omdat *hawala*-verstrekkers hun diensten niet meer kunnen aanbieden, of althans niet meer in dezelfde mate als voorheen, als gevolg van de algemene liquiditeitscrisis en de beperkingen in het banksysteem.

De ineenstorting van het bankwezen en het monetaire stelsel alsook het tekort aan cash leidde tot een devaluatie van de Afghaanse munt, een versnelde inflatie door hoge prijzen voor levensmiddelen, het verlies van bijna vijfhonderdduizend banen en een algemene inkrimping van de Afghaanse economie. Het bruto binnenlands product van Afghanistan kromp met ongeveer 20-30% nadat de Taliban aan de macht kwamen.

Bovendien had en heeft de vlucht van gekwalificeerd personeel naar het buitenland en de gebrekkige toegang voor vrouwen tot de arbeidsmarkt een impact op de Afghaanse economie. Tevens zijn tal van privé-initiatieven, geleid door en gericht tot vrouwen, gedwongen stopgezet.

Tezelfdertijd lijdt Afghanistan momenteel onder de gevolgen van de ergste droogte in 27 jaar. Dit heeft geleid tot de slechtste oogst in 35 jaar en een tekort dat wordt geschat op maximaal 3 miljoen ton tarwe. Om tekorten in de oogst te compenseren was er reeds een beleid om landbouwproducten in te voeren, zoals tarwe, maar dit wordt in gevaar gebracht door de liquiditeitsproblemen van de *de facto* Afghaanse overheid. Daarbij kwam ook nog eens de impact van het conflict in Oekraïne op de wereldhandel, dat gevolgen had voor de voedselveiligheid in Afghanistan.

Resolutie 2651 werd in december 2021 aangenomen door de VN Veiligheidsraad, waardoor het sanctieregime werd aangepast en humanitaire bijstand, financiële transacties en de levering van goederen en diensten nodig voor deze bijstand werden vrijgesteld. In januari 2022 lanceerde de VN een oproep om 5 miljard dollar aan noodhulp. Eveneens in januari 2022 hebben de Verenigde Staten 308 miljoen dollar toegezegd. In februari 2022 verklaarde de regering van de Verenigde Staten dan weer van plan te zijn de helft van de 7 miljard dollar aan bevroren tegoeden in een hulpfonds te storten en de andere helft aan de families van de slachtoffers van de aanslagen van 11 september 2001 te geven. Ook in februari 2022 besloten de Verenigde Staten om de sancties die hadden geleid tot de ineenstorting van de Afghaanse economie sinds de overname door de Taliban te versoepelen. In maart 2022 ontving de Afghaanse centrale bank zo'n 32 miljoen dollar in contante hulp van de Verenigde Staten.

Het voorgaande neemt niet weg dat humanitaire organisaties worden geconfronteerd met tal van moeilijkheden en belemmeringen om de noodzakelijke humanitaire hulp te bieden. Ze kennen ernstige operationele uitdagingen door onzekere geldstromen als gevolg van terughoudendheid bij banken en een overmatige naleving van de internationale sancties tegen de taliban uit vrees om overtredingen tegen de sancties te begaan. Ook bedrijven krijgen om deze reden te maken met ernstige beperkingen in hun operationele capaciteit.

In juni 2022 werden de provincies Paktia en Khost getroffen door een aardbeving waarbij meer dan duizend doden vielen en meer dan zesduizend gewonden. Daarop vroegen de taliban om internationale bijstand. Hoewel het economische beleid van de taliban voorlopig nog onduidelijk is en de door de taliban aangestelde functionarissen ervaring missen in het bankwezen en financiële zaken, blijkt uit de beschikbare landeninformatie niet dat de taliban maatregelen zouden hebben getroffen om de humanitaire situatie te doen verslechteren, bijvoorbeeld door humanitaire hulp te blokkeren.

Het is weliswaar zo dat de Verenigde Naties tussen 19 augustus en 31 december 2021 196 incidenten hebben gedocumenteerd die betrekking hadden op hun werkzaamheden, in de eerste plaats op hun personeel, waaronder 111 gevallen van intimidatie, 39 met criminaliteit verband houdende incidenten, 10 arrestaties en 30 incidenten waarbij gebouwen, kantoren en eigendommen van de Verenigde Naties werden gevisieerd. Het totaal is een aanzienlijke stijging ten opzichte van de 34 incidenten die in dezelfde periode in 2020 werden geregistreerd. Terzelfdertijd hebben de agentschappen van de Verenigde Naties hun operaties in het hele land voortgezet, waarbij alle belangrijke en enkele minder belangrijke routes werden gecontroleerd en ontruimd voor gebruik (*UN Security Council, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, Report of the Secretary-General, A/76/667 – S/2022/64*, p. 5).

In september 2021 en in februari 2022 herhaalden de *de-facto*-overheden hun belofte om de veiligheid van humanitair personeel en hun bewegingsvrijheid te garanderen.

In maart 2022 gaf UNOCHA aan dat door de drastische afname van het willekeurig geweld veel belemmeringen voor humanitair personeel wegvielen om te reizen naar moeilijk bereikbare gebieden in vergelijking met daarvoor. UNOCHA gaf evenwel ook aan te worden geconfronteerd met interferenties van lokale overheden in hun werkprocessen, bv. in de voedselbedeling. Er wordt gemeld dat in 57% van de districten humanitair personeel te maken kreeg met geweld of bedreigingen. In de periode van 1 januari 2022 tot 30 april 2022 rapporteerde UNOCHA een totaal van 134 incidenten van geweld tegen humanitair personeel, goederen en gebouwen, waarvan 70 werden gepleegd door gewapende criminele groeperingen en 57 door de taliban en 3 door ISKP. In latere maanden zijn er nog meldingen geweest van zulke incidenten (EUAA, “Afghanistan: Targeting of individuals, augustus 2022, p. 178). Hoewel deze incidenten van geweld tegen humanitair personeel zorgwekkend zijn en in het oog moeten worden gehouden, kan in deze stand van zaken niet worden gesteld dat humanitair personeel op een systematische wijze wordt gevisieerd of op systematische

wijze wordt verhinderd in het uitoefenen van zijn werkzaamheden. In maart 2022 noteerde de Wereldbank dat doorlopende humanitaire bijstand had bijgedragen tot een zekere economische stabilisatie, met een licht verbeterde wisselkoers, een meer stabiele inflatie en een lichte stijging in tewerkstelling alsook in lonen. Niettemin zou het minstens nog tot 2031 duren voordat het Afghaanse BNP terugkeert tot het niveau van 2020. Volgens de Wereldbank vereist dit onder meer het versoepelen van beperkingen in de financiële sector, een groeiend politiek vertrouwen in de talibanregering, toegenomen investeringen in de privésector, meer mogelijkheden voor vrouwen om deel te nemen aan de economie en een stabiele veiligheidssituatie.

Na een zorgvuldige analyse van het geheel van de beschikbare landeninformatie in het rechtsplegingsdossier besluit de Raad dat de humanitaire situatie in Afghanistan werd veroorzaakt door een multidimensionale crisis waarvan niet kan worden vastgesteld dat een specifieke actor er overwegend, laat staan als enige, verantwoordelijk voor is. Dit is een standpunt dat tevens wordt gevolgd door andere rechtscolleges in de Europese Unie (zie bv. Oberverwaltungsgericht Hamburg, 23 februari 2022 – 1 Bf 282/20.A), minstens is de Raad geen andersluidende rechtspraak bekend.

Uit bovenstaande vaststellingen blijkt immers dat de preciaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan het gevolg is van een complexe wisselwerking tussen verschillende elementen en economische factoren, waarvan een aantal factoren reeds voor de machtsovername door de taliban in het land aanwezig waren. Daarnaast zijn er de economische gevolgen veroorzaakt door een combinatie van beslissingen genomen door buitenlandse regeringen en internationale instellingen, enerzijds, alsook door bepaalde beleidsbeslissingen van de taliban gepaard met hun falen om tegemoet te komen aan bepaalde eisen in ruil voor internationale bijstand, anderzijds. Ten slotte zijn er milieumomstandigheden zoals de aanhoudende ernstige droogte en andere natuurrampen die een aanzienlijke impact hebben. Er kan uit het geheel van de beschikbare landeninformatie dan ook niet worden afgeleid dat de huidige preciaire socio-economische en humanitaire situatie overwegend wordt veroorzaakt door gedragingen van de taliban of enige andere actor, laat staan wordt veroorzaakt door het opzettelijk handelen of nalaten van de taliban of enige andere actor.”

Waar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen uitdrukkelijk aangeeft dat uit de beschikbare informatie niet kan worden afgeleid dat de voormelde toestand overwegend is te wijten “gedragingen van de taliban of enige andere actor”, blijkt, anders dan verzoeker voorhoudt, dat het bestaan van één enkele specifieke actor niet als voorwaarde wordt gesteld. Met de vaststelling in het bestreden arrest dat “uit de beschikbare landeninformatie niet [blijkt] dat de taliban maatregelen zouden hebben getroffen om de humanitaire situatie te doen

verslechteren, bijvoorbeeld door humanitaire hulp te blokkeren”, stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het doen verslechteren van de humanitaire situatie niet als een afzonderlijke voorwaarde. Het gaat slechts om een vaststelling die samen met een aantal andere elementen leidt tot de conclusie dat de preciaire toestand niet is te wijten “gedragingen van de taliban of enige andere actor”.

Het middelonderdeel berust eveneens op een foute lezing van het arrest in de mate dat het aanvoert dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geen rekening heeft gehouden met gedragingen van de taliban of de buitenlandse regeringen en internationale instellingen die niet rechtstreeks de Afghaanse burgers treffen. Net door aan te geven dat er sprake is van “een multidimensionale crisis” benadrukt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat de preciaire humanitaire situatie niet “overwegend” veroorzaakt is door een actor in de zin van artikel 48/5, § 1, van de vreemdelingenwet.

Verzoekers kritiek berust in de aangegeven mate op een onvolledige en foutieve lezing van het bestreden arrest en mist aldus feitelijke grondslag.

32. Uit het voorgaande blijkt dat verzoeker niet de onwettigheid aantoont van de beoordeling in het bestreden arrest dat de preciaire toestand in Afghanistan niet overwegend is veroorzaakt door de taliban of door enige andere actor zodat verzoeker zich wat die preciaire toestand betreft niet kan beroepen op artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet. Net omdat er geen sprake is van een actor, is de navolgende overweging in het bestreden arrest dat “[v]oorts [...] niet [blijkt] dat verzoeker in deze context persoonlijk wordt gevisieerd of dat hij behoort tot een groep van gevisieerde personen” gericht tegen een motief waarvan de mogelijke onwettigheid de strekking van het bestreden arrest niet kan hebben beïnvloed. Dit geldt dus zowel voor de taliban als, wat de aan Afghanistan opgelegde sancties betreft, voor de buitenlandse regeringen en internationale organisaties.

Ten overvloede kan erop worden gewezen dat uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 18 december 2014 in de zaak C 542/13, *M'Bodj tegen België*, ook blijkt dat dergelijke schade moet voortvloeien uit de gedragingen van derden. Het Hof stelt immers dat een onmenselijke of vernederende behandeling door het ontbreken van een adequate medische behandeling in het land van herkomst slechts kan worden ingeroepen voor zover de medische zorg opzettelijk wordt geweigerd. Overigens geeft verzoeker in het verzoekschrift tot cassatie zelf letterlijk aan dat hij voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen had verwezen naar het arrest *M'Bodj* en dat daarin “wordt gesteld dat een precaire socio-economische/humanitaire situatie die overeenstemt met een onmenselijke of vernederende behandeling, slechts aanleiding kan geven tot de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus indien er sprake is van opzettelijk gedrag van een actor vermeld in artikel 48/5, §1 van de Vreemdelingenwet”.

33. Het vijfde onderdeel van het enige middel is ongegrond.

Conclusie

34. Het enige middel kan niet tot cassatie leiden.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het cassatieberoep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op acht september tweeduizend vijfentwintig door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Francis Van Nuffel,	staatsraad,
Frédéric Vanneste,	staatsraad,
met bijstand van	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Carlo Adams